

SELMEZBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyiltár díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdéseket illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők,

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Ünnepi közgyűlés.

Virágot fakasztó, lombátort fejlesztő május havának mult hetében ünnepi közgyűlést tartott a város törvényhatósági bizottsága.

Ünnepi volt a közgyűlés s az ősi szürke közgyűlési termet elárasztotta a májusi nap éltető melege, s a fény és nap-sugár derült, meleget vitt be azok szívébe is, akik zsufolásig megtöltötték a termet, a törvényhatósági bizottsági tagok szívébe.

A zavaros, a bizonytalan politikai helyzet, amely évek óta tart, nehéz gonddal fekszi meg rég idők óta minden igaz magyar lelkét. Ez a gond és hazafias aggodalom váltotta ki törvényhatósági bizottsági tagjainkból ez év februárjában azt a „Mementót“, amelyet az ország képviselőházához intézett a város közönsége.

Ez a nehéz gond és kínos aggodalom eltűnt a mult kedden a törvényhatósági bizottsági tagok lelkéből, amikor egy jobb jövő reményében szeretettel iktatta be főispáni székébe a város új főispánját — Wiczek Frigyes grófot.

Sokszor hallottuk, hogy nincs fölöslegesebb állás ma az ország hivatalos szervezetében, mint a főispáni állás.

Igaz lehet ez. Főispánja válogatja. Bizonyosan van ilyen sok főispán, különben nem hallatszanék oly sürűn ez a kijelentés.

Ámde ezzel szemben ismertünk sok olyan főispánt, aki valósággal jötevője, vezetője, hogy úgy mondjuk atyja volt annak a vármegyének, városnak, a melynek élére állította a királyi katalom. Ismerünk vármegyeket, városokat, a melyeket a fejlődés, a gazdasági és kulturális megerősödés útjára éppen főispánjuk vezetett s hogy többet ne említsünk Kisküküllő vármegye ma is atyjaként tiszteli Sándor Jánost, egykori főispánját, aki soha el nem muló érdemeket szerzett megyéjének felvirágoztatásában.

Ilyen főispán van több is, s az ilyen főispán nem csak székét tölti be, de hivatását is.

Amint ismerjük Wiczek Frigyes grófot, s alkalmunk volt ismerni őt régebről, reméljük, sőt tudjuk, hogy ő nem a fölösleges főispánok közé fog tartozni. Sallang-nélküli, férfias, egyenes beköszöntője megerősített minket e reményünkben s igaz örömmel láttuk, hogy ezt a felfogást, ezt a reményt nemcsak mi tápláljuk, de sokan a bizottsági tagok közül s talán mindnyájan.

Ezért tűnt el kedden e város vezető férfainak lelkéből a nehéz gond, elűzte a remény, amelyet Wiczek Frigyes gróf beköszöntője keltett.

Vajha alkalma volna Wiczek Frigyes grófnak beigazolni azt, hogy amit várunk tőle, azt teljesíteni akarja is, képes is.

Üdvözölvén őt, reméljük, higyük, hogy így lesz.

* * *

A kedd délutáni közgyűlésen zsufolásig megtelt a közgyűlésnek terme. A főispáni beiktatásra eljöttek a testvértörvényhatóságból Marek Károly alispán, Fodor Vilmos ipolysági, Halmay László korponai főszolgabírók, Szokoly Alajos levéltáros Sztancsek Zoltán tanfelügyelő, Totovits Kálmán ny. főszámvevő, Litassy János esperes, Gverk József, Haverla József plébánosok megbízottsági tagok. A városi törvényhatósági bizottsági tagok nagy számban jelentek meg. Jelenvoltak: Ács József, Ágfalvi Alajos, Altman Imre, Arthold Géza, Baán Elemér, Binder Antal, Broszmann Jenő, Bocskai István, Csányi Ottó, Dobó Sándor, Dobrovits Mihály, Engel Zsigmond, Ernst Zsigmond, Faller Gusztáv dr., Faller Károly, Farbak István, Fizely Károly, Flórián Gerő, Grillusz Emil, Händel Vilmos, Hamrák Ferenc, Heincz Hugó, Hornyacsak István, Horváth Kálmán, Jezsovics Károly, Joerges Ágost, Kachelmann Viktor, Kachelmann Parkas, Király Ernő, Körös László, Kuti István, Liha Antal, Rauchbauer József dr., Richter Ede, Schelle Róbert, Sobó Jenő, Székely Vilmos, Sztan-

A kritikus.

— Tehát ez volna az a festmény, a melyről kollégái oly sokat beszéltek nekem?

— Oh kérem...

— Ugyan ne szerénykedjék, kedves mester. Egyébként a szerénység jól illik a zsenikhez. Nem is akarom e tulajdonságától megfosztani. Dehát lássuk csak...

— Talán egy kissé távolabbról tessék szemlélni...

— Igen. Ah igen. Annál jobb. Ámbar Önt úgy jellemezték nekem, hogy tájképeinél szereti a gondos kidolgozást. Ez egy kissé kételyt támasztott bennem ugyan, dehát kollégáival nem akartam szembeszállni mindaddig, a mig nem láttam magát a festményt. Én ugyanis a modernebb ecsetkezelés, a bátor foltfestés híve vagyok. Ezt is lehet ugyan gondosságnak tekinteni. Sőt ez az igazi, gondos kivitel. Vagy ugy? Most jövök rá kollégái is bizonyára ilyen értelemben értelmezik a gondosságot. No persze, persze. Hogy még ezen fönn is akadtam. Lássuk csak...

— Talán tessék egy kissé hunyorítani a látóvölgyből...

— Ah valóban. Ezér ördög! Micsoda foltok!

Gyönyörű! Felséges! Uram, holnap Páris az Ön nevével lesz tele.

— Holnap? Ah, az a holnap. Mindig csak holnap. Tíz esztendeje várom a dicsőség holnapját...

— De most az egyszer csak nem kételkedik benne? Én mondom ezt, a Journal kritikusa. Hisz nekem egy szavamba kerül és önt Corot-val, Millettel egy sorban emlegetik. Ön egy valóságos legeslegujabbkori Cézanne!

— Ah Cézanne!

— Igen, igen Cézanne, ha mondom.

— Ön tuloz, uram.

— Ugyan hagyjuk a szerénykedést. Magunk között vagyunk. A nyilvánosság előtt tessék szerénykedni. Művészekhez a gőg, büszkeség illik. A művészek fejedelmek, akik nem járhatnak a nyárs-polgárok köntösében...

— Uram, hogyan legyen gőgös, büszke és várjam a holnap dicsőségét, midőn a gyomrom korog?...

— A gyomra? És egy ilyen mesternek gyomortügyei is vannak? Egyébként hisz ez a zsenik pályafutásához tartozik. No de ennek mátlól fogva meg kell szünnie. Ez csak azért volt, mert régente nem volt modern kritika, amely a zseniket felfedezte volna. Ez csak a sors méltánytalansága

volt. A zsenik ma aranyokban fürödhetnek. Maga a kritika egyengeti utjukat, hogy pénzzel, arannyal legyenek ellátva.

— Ah arany... Én ma csak száz sousról álmodoztam.

— Ugyan hagyja ezt a bolond szerénységet. Ebből ki kell vetköznie. Én magam összeköttetésben állok egy műkereskedővel, aki önnek még ma ad tizezer frankot erre a festményre.

— De uram!...

— Nos megfogja látni. Ha én egyszer ki mondom önre, hogy nagy művész, akkor önnek minden aláírása kincset ér. Tizezer frank! Nem is pénz. Olesőbban nem is szabad adnia, mert a műkereskedő huszezer frankon alul nem hozhatja a maga nevét forgalomba. Akit én, a modernekek vezére, felfedezek, annak nem szabad olesó Jánosnak lennie, különben engem kompromitálna vele. Jöjjön velem a Rue Lafitteba Burand-Cruelhez...

— Ahhoz a milliomos céghez? Nem, azt nem tehetem. Egyébként az üzérkedés nem mesterségem. Soha életemben nem léptem át egy műkereskedő küszöbét.

— Ne ellenkezék. Tegnap a Café des Artistesban voltam és egyebet sem hallottam, mint az ön nevének és legujabb képének dicsőítését.

lentéseinek megváltoztatását, köteles azt elhinni amit ő hallott föle.

Pető János köri elnök üdvözlő szavára biztosította a főispán az ifjúságot, hogy teljes jó-akarattal van az ifjúság iránt, figyelmeztette azonban őket, hogy a fiatalos lelkesedésnek is van határa s ez a határ az, amikor más polgárok szolász és akarat szabadságának érvényesítéséről van szó. A lelkesedésnek soha nem szabad annyira mennie, hogy lelkesülésünkben mások jogait sértjük.

A nagy küldöttség lelkes éljenzéssel távozott.

Az ág. hitv. ev. lyceum tanári karát **Király Ernő** igazgató, a róm. kath. főgymnásium tanári karát **Rauchbauer József** igazgató vezette.

Tisztelget még a m. kir. dohánygyár tisztviselői kara **Vudy Antal** igazgatóval, a m. kir. adóhivatal, a munkásbetegsegélyző pénztár és végül a várssi tisztikar, melynek nevében **Horváth Kálmán** polgármester üdvözölte a főispánt.

A tisztelgések után **Wilczek Frigyes** gróf főispán, kit halaszthatatlan sürgős teendők szólítottak el, este hat óraker az ipolyvási küldöttség tagjaival együtt elutazott Ipolyvágra.

Yálasztási mozgalmak.

A múlt héten a választási mozgalmak határozottabb alakot öltöttek. Ugy a Pallavicini György őrgrof mint a Heinecz Hugó pártján megkezdtek a komoly szervezkedés munkáját.

Heinecz Hugó pártja a múlt vasárnapra programbeszédre hívta meg a választókat.

A programbeszéd meghallgatására mintegy 350 szavazó jelent meg a Vigadó nagytermében. A pártvezetőség, mivel úgy hirtelt, hogy a beszéd megtartását megakarják zavarni, úgy intézkedett, hogy a terembe csak választók mehessenek be. A főiskolai fiatalság egy része azonban azzal az érveléssel, hogy a terembe mindenkinek joga van bemenni, erőszakkal behatolt a nagyterembe. A mikor Heinecz Hugó jelöltet **Vitalis István** dr. pártelnök lakásáról beszédje megtartására a vigadóba kísérte, a fiatalság a vigadó előtt óriási tüntetéssel fogadta és sárral megdobálta mindkettőjüket. A vigadó nagytermében oly lármát csinált a fiatalság, Heinecz Hugó programbeszédje alatt, hogy a beszédből alig lehetett egy-egy szót hallani.

A gyűlést **Vitalis István** pártelnök a következő beszéddel nyitotta meg.

T. Polgártársak!

Ez az első lépésem az aktív politika terén s mindjárt az első lépésnél sarat dobott reám az az aranyifjúság, a melynek kiképezetéseért a munkára rendelt 8 órán kívül nem egyszer a szórakozásra való 8 órát is munkában töltöttem.

A szomorú tény megrendített, de nem rémített meg, mert igaz ügyet és igaz embert védek.

T. Polgártársak a múlt hó 23-án Jezso-vits Károly kir. tanácsos elnökelete alatt tartott bizalmas értekezlet, amelyen mintegy 140 választó polgár vett részt, dr. Böckh Hugó bányatanácsos, főiskolai tanár ur ajánlatára egyhangulag abban állapodott meg, hogy Selmeec és Bélabánya sz. kir. városok választó polgárai politikai pártkeretek nélkül egyesülve Heinecz Hugó urat fogja képviselőül jelölni s a végből szűkebbkörű bizottságot küldött ki a Heinecz-párt szervezésére s az ügy vezetését reám bízta.

A szervezkedésnél, T. Polgártársak engem volt képviselőnk, Pallavicini György őrgrof ur február 20-án tartott beszámoló és bucsubeszédjének következő zárószavai vezettek, a melyeket itt szószerint felolvasok: »*En ismerem, ugymond Pallavicini — Selmecebánya specialis helyzetét, és épen azért, mert ismerem, nem*

szerelném, hogy itt megszűnjön a béke, ne legyen egyetlen s kötelességemnek fogom tartani, hogy ebbe a helyzetbe ne kerüljek.«

Mi, jó lélekkel mondhatom ezt T. Polgártársak, ügyeltünk is arra, de sajnos akadtak olyanok, akik a főiskolai ifjúság hirtelenül fellobbanó lelkesedését arra használták föl, hogy hogy belekényszerítsék Pallavicini György őrgrof urat abba a *lehetetlen* helyzetbe, hogy vállalt kötelességét ne tudja teljesíteni.

T. Polgártársak a könyvek könyve azt mondja, hogy »a kis tűz nagy erdőt megéget« fogjunk hát össze, hogy ez be ne teljesedjék rajtunk.

A T. Polgártársakat szívből üdvözlöm, az ülést megnyitom s kérem Heinecz Hugó képviselő-jelölt urat, hogy programbeszédét megtartani s az egy szívvel-lélekkel felajánlott képviselő-jelöltséget elvállalni sziveskedjék.

A választók lelkes éljenzéssel fogadták az elnöki megnyitót, mely után Heinecz Hugó mondotta el programbeszédét, melyt lapunk mellékletén közlünk.

„Selmecebányán nincs törvény.”

A múlt héten lezajlott s egyike tekintélyes polgártársunk ellen „jogos felháborodásban“ intézett macskazenés tüntetés alkalmával hangzott egy tüntető ifju ajkáról, a midőn őt e rendőrtisztviselő a törvényre és következményeire figyelmeztette, ez a cinikus kijelentés, hogy „Selmecebányán nincs törvény!“

Előre kell bocsájtanunk azt, hogy e tüntetést és általában a tüntetéseket nem a főiskolai ifjúság rendezte és rendezi, hanem a főiskolai ifjúság egy töredéke, mondjunk sokat: a negyedrésze, mely az alsóbbfoku iskolák söpredékével és inasokkal együtt egész hatalommá nőtte ki magát.

Az ifjúsággal élünk együtt, azoktól tudjuk, hogy — hála istennek — a háromnegyed része, amely a szülői házból, az iskolából magával hozta a törvénytisztelet érzetét és a becsületérzetet, azért jött a főiskolára, hogy itt tanuljon és kellő tudással menjen ki az életbe, a hol rá a törvény őrizete, a haza birtokának gondozása és megvédése vár.

Nem az a célunk tehát, hogy mi az egész ifjúság ellen keljünk ki, melynek nagyrészt a város minden polgára becsüli és tiszteli, hanem hogy már egyszer felfeljük szavunkat és kifejezést adjunk az egész polgárság azon fájdalmas érzésének, hogy az ifjúság egy töredékének terrorizmusát nem tűrjük, nem tűrhetjük, mert nekünk polgároknak van törvényünk s meg nem engedhetjük, hogy gyermekeink szívből kiirtsák azt már gyenge korukban.

Nem nézhetjük tovább, hogy a mikor minket az állami törvény a legcsekélyebb kihágásért vagy vétségért keményen sújthat akkor legyenek a városnak olyan lakói, a kik a törvényt kijátszhatják és fittyet hánynak rá!

Mert rettenetes kijelentés az egy műveltnek látszó ifju szájából, amit hall sok száz és száz gyerek, hogy „Selmecebányán nincs törvény“ és kiszámíthatatlan az az erkölcsi kár, a mikor az a sok segédkező gyerek látja a sok „jogos felháborodásból“ fakadó tüntetést, amely sok anyagi kárral,

kihágással és vétséggel jár, a bűnösök meg büszkén — büntetlenül tüntethetnek tovább.

Megértjük a jogos felháborodást, értjük az ifjúságnak mindig az ellenzék felé hajló érzelmeit, különösen ha a körülmények is hozzájárulnak, de nem értjük azt az elvtelességet, mely ma sárral piszkítja azt, akit holnap egekig emel, vagy megfordítva.

Nem értjük azt, hogy mi készíti a töredéket arra, hogy „jogos felháborodásból“ politikai csend mellett is kárt tegyen szegénynek, gazdagnak, özvegynek, romboljon a kártérítés szándéka nélkül. Heteken át megzavarja a csendes éjjeli nyugalmat, kizárja a vendéglőkből a polgárt és még az utcán is inzultálja a nőket, a kiknek még a vadember is megadja a tiszteletet.

Nem értjük, hogy mily jogon avatkozik bele a pártok küzdelmeibe és nem engedi megnyilatkozni a szavazó polgárok érzelmét, akaratát, a mikor épen az ifjúság hirdeti a szabadságot és dicsóíti a szólás-szabadságot. Tudjuk, hogy máshol is hangos a fiatalság, éljenz vagy abcugol, de tovább nem megy, személyeket nem inzultál, otromba tréfával nem sért, nem terrorizál.

Tüntetések mindig voltak Selmecebányán, voltak jó és rossz tréfák, de sohasem fajultak ennyire, mert a testületi szellem, vagy a steingrubeni községi előljáróság elejét vette a durvaságnak, a kárt megtérítette, a félreértéseket kiegyenlítette.

Az utóbbi évek keserősége már oly sok, oly nagy, hogy nem tudjuk tovább lenyelni, orvoslást és védelmet kerestünk ott, ahol reméljük hogy azt megtaláljuk és megkapjuk. Mert az ifjúságnak, a főiskolának is van szabályrendelete és törvénye van előljárósága, rektora, fegyelmi bírósága, mely tétlenül nem nézheti a dolgokat és intézkedik, hogy csend és béke legyen.

Mindnyájan tudjuk, hogy rendőrségünk nem eléggé energikus, de nem is akar az lenni, a mikor végső esetben egy-vagy több ifju életéről, életpályájáról van szó: a mikor a bűnös tagad, vagy siránkozva kérlel. Maga a polgárság is nagyon sok esetben erre való tekintettel visszavonja panaszát a béke reményében. De hát a humánus bánásmódnak sem lehet a határa végtelen, hisz látjuk, hogy éppen az ellenkezőre vezet.

Csendőrségre, vagy a rendőrség erősebb intézkedésére van szükség, hogy a mindig elfajuló féktelenségnek elejét vegye, mert maholnap oda jutunk, hogy már nappal sem merünk kimenni az utcára, gyermekeink a szemünkbe nevetnek, a mikor tisztességről, törvénytiszteletről beszélünk nekik.

Példás büntetés érje a törvénszegőt, hogy a súlyos vád ne nehezdedjék az egész ifjúságra, melynek jobbik része pirulni kénytelen társai otrombaságaiért.

De a legnagyobb büntetés azt érje, aki fennhangon meri hirdetni, hogy „Selmecebányán nincs törvény,“ mert ez nem lehet magyar ember, nem lehet jó hazafi. A magyar ember legszebb erénye volt és lesz mindig a törvénytisztelet, a magyar király tisztelete, aki szentesíti a törvényeket.

H I R D E T E S E K.

Egy csinosan butorozott szoba azonnal kiadó.

Bövebbet a Joerges-nyomdában.

399. 1910. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmecebányai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Singer és társa bpesti bej. cégnek — Czibula Palov. János elleni végrehajtási ügyében az ipolysági kir. törvényszék területköréhez tartozó selmecebányai kir. járásbiróság területén Tópaták községben fekvő a tópataki 8 tjkvben A. I. 94. 95 hrsz. a. ingatlanak B. 7 t. a. bej. szerint (Palov.) János nevén álló egy fele részére 823 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság az 1910. évi május hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor Tópaták községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási illetve vételárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezeihez letenni.

Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Selmecebányán 1910. évi márc. 10-én.

Flórián kir. járásbíró.

Használatban nem levő = eszerépkályhát veszek. Joerges Ágost.

Üzletáthelyezés.

A mélyen tisztelt vevőimnek és vásárló közönségnek tudomására hozom, hogy **cipészüzletemet folyó évi május hó 15-től kezdve a Szitnyai-féle házban levő helyiségbe** teszem át.

Kérem tisztelt vevőimet további pártfogásukért, a pontos és jó kiszolgálásért továbbra biztosítom.

Teljes tisztelettel

Floró János

cipész.

HÁZELADÁS.
Az I-ső ker. 21. számú **h á z**

szabad kézből **eladó.**

Bövebbet: **Baker A. utóda** fényképésznél.

Rossz gyomor nem bír meg semmit és állandó következménye: étvágytalanság, gyomorfájás, émelygés, emésztési zavarok, fejfájás, stb.

K A I S E R

borsmenta karamellái

!! Orvosilag kipróbálva !!

Egy frissítően ható, emésztést elősegítő és gyomorerősítő szer. Csomagolva **20 és 40** fillér.

Kapható: Márkus M., euk-rádzájában, Mikovényi Á. gyógytárában, Margótsi örököséinél és Szentiványi Lajos mézeskalácsos üzletében.

Selmecebányán.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Erzsébet-u. 77. sz. a.**

lakatos műhelyt

nyitottam és e szakba vágó mindennemű munkát elvállalom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve,

maradok teljes tisztelettel

Sztrmen József

lakatos mester.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. YACZI-UT 30.

ELISMERT. LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK TELJES JÓTÁLLÁSSAL ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENĐŰ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSG. LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEJEGYK INGYEN.

Kátránytetőlemez-, facement- és valódi aszfaltlemez-befedések a legszilárdabb kivitelben, a legmesszebbmenő szavatossággal. Minden szakkavágó kátránytermék gyártása. Minden fajta tető- és elszigetelő-lemeznek készítése. Költség-előirányzat és műszaki felvilágosítások ingyen és bérmentve. Szabadalmazott horgonylemez — nedves falak — ellen. A jelenkor legtekélyesebb egyedül célszerű és legelőszőbb elszigetelő eszköze. — Védelem az istállógáz ellen. Számtalan elismerőlevél. Prospektus ingyen.

MENZEL K. C. Pozsony.
Fiók: SZOMBATHELY.

Nagy tavaszi szövet- és selyem-vásár

Weiner Mátyás
divatruházában,
Budapest, VI. k., Andrássy-ut 3.

Eladásra kerülnek:

120 cm. széles Diagonál Cheviott	55, 68, 98 kr. és feljebb
120 cm. széles Serge Kángarn	55, 75 kr. és feljebb
120 cm. széles Tavaszi angol kelmék	98 kr. és feljebb
Perkalin a legjobb gyártmány	19, 24 és 35 krajcár
Mosó dolán remek minták	25, 32 és 42 krajcár
Angol zafírek	32, 45, 55 és 75 krajcár
Selyemruha	39, 45, 55, 75 kr. és feljebb
Fehér attort batistok	24, 28, 35 kr. és feljebb
Maderia és leg-hűzősek	48, 55, 65, 75 és feljebb

Mosó Grenadin ujdonság 85 és 115. Pongis és Louisin selyem 58 és 68 kr. Taffota ruha selyem 65, 85, 95 és 115 kr.

Dupla széles nyers mosó-selyem 98 és 145 kr.

Nagy választék francia és angol kosztüm kelmékben, csipkeszövetek ruhadiszek, szalag, fátyol és mindennemű női pipere cikkekben.

Mintákat vidékre szívesen küldök.

20.- koronán felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Lapp Henrik-féle Mélyfurások, Bányatelepek és Mélyművek Magyar R.-T.

Mélyfurások Kútfurások

Iroda: V., Báthory-utca 3. szám. BUDAPEST Gyár: X., Kőbányai-út 45. szám.

Telefon 114-16. Telefon 192-72.

Gyémánt furás. Véső furás. Mélyfurások kivitele. Szén, érc, kősz, kősző furások. Sósav, földotaj, földgáz, szén-sav, ásványvíz és mindennemű kútfurások.

Még a legmélyebb árs-nál is a legmesszebbmenő jótállást vállalunk. Eddig 800 mélyfurás készült 1512 m. mélységre a Lapp-féle szabadalom szerint. Legjobb hírs hírnemű vállalat.

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.)
5-500.000 korona vagyonnal
 fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjét keresni. Csakis urak (ha vagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen írjanak e címre:
L. Schlesinger, Berlin No. 18. (Deutschland).

24 éves

szőke, csinos fess alkatú árvalány,
100.000 kor. hozománynal
 jelenleg öreg néjénél lakik,
férjhez óhajt menni.

Csak oly jelentkezőknek
 (esetleg vagyontalanok is) akiknél gyors nősülés
 akadályokba nem ütközik. SCHLESINGER, BERLIN 18.

ÓVÁS!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által amelyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebb rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszont elárúsítók útján, hanem saját üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly
 üzletek-
 ben sze-
 rezhetők
 be

melyek
 ezen
 címmel
 vannak
 ellátva.

SINGER Co.
 varrógép részvénytársaság

Selmezbánya, Kossuth-Lajos-tér 4.

Semberey-féle ház.

Ritka alkalom!

Raktáram telihalmozottsága miatt a következő áron lesznek eladva:

Egy hálószoba-berendezés, mely áll 2 szekrényből 2 ágyból, 2 éjjeli szekrényből, 1 mosdóból 160 koronától följebb.

Egy ebédlő-szoba, mely áll egy kredenc, 6 szék, 1 asztal egy szőnyegdiványból 160 koronától följebb.

Egy gyermekkocsi 12 koronától följebb.

Egy gyermekágy 18 koronától följebb.

Axminster-szőnyeg, 2 méter széles, 3 méter hosszú, letésés szerinti színben 50 koronától följebb.

Függönyök, szövetből 7 koronától följebb.

Valódi angol börgarnitúra 300 koronától följebb.

A kárpitos- és asztalos-munkák saját műhelyemben készülnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

Figyeljünk a cégre, mely a történelmi emlékü vasláncos házában van elhelyezve.

Rosenauer Gyula

butorkereskedő, kárpitos- és asztalos
 Beszterezbánya, Kossuth Lajos-utca.

Globin
 a legjobb
 czípőtisztoszer

Legjobb
 padlómáz a

FRITZELACK

Tudományos folyóiratokban
 higienikus tulajdonságánál fogva elismerőleg van említve!

Tartós!

Elegáns!

Kiadós!

Raktár:

ifj. Marschalkó Gyulánál **Selme-**
 és Ernst Zsigmondnál **bányán.**

Használatban

a legolcsóbb!!

Zacherlin
 mint felülmulhatlan
 „rovarirtó”
 hathatósan segít
 Csakis palackokban kérje!

Selmezbányán:

ifj. Marschalkó Gyula,
 Engel Zsigmond,
 Ernst Zsigmond,
 Weisz Ignác.

Hodrusbányán:

Weisz Jakab.

Ipolyságon:

Berczeller M.,
 Bolner Pál,
 Dombo Károly utóda
 Barack Ignác,
 Csoka József.

Korponán:

Trnovszky Károly.

Körmöcbányán:

Freud Manó,
 Gazdik János,
 Klein Hermann,
 Ritter Lipód J.

Nyílt levél

Selmeceb- és Bélabánya sz. kir. város tisztelt választó polgáraihoz.

Tisztelt Polgártársaim!

Egy sajnálatos incidens tette lehetetlenné programbeszédem megtartását e hó 8-án, a mikor meghallgatásom végett oly sokan voltak szívesek megjelenésükkel megtisztelni.

Visszaélnék jószágukkal, ha Önöket egy újabb összejövételre felkérném. Szíveskedjenek e helyett figyelemre méltatni ezen nyílt leveletemet, a melyben összevonva írom meg azt, a mit e hó 8-án szóval előadni és bővebben kifejteni akartam.

Tisztelt Polgártársaim!

Mindenekelőtt hálás szívvel köszönöm, hogy nagy részüknek megtisztelő bizalma újból felém hajlik. Kijelentettem már, hogy kívánságuknak engedelmességgel, a jelöltséget elfogadom.

Higgyék el nekem, hogy nem vágyom a mandátum után. Hiszen már volt részem a kétes dicsőségből és tudom, mi vár reám: sok munka, nagy gond és nagy felelősség. De tisztában vagyok azzal is, hogy nekem minden tekintetben jobb és előnyösebb volna megmaradni szerény és békés viszonyaim között. És ha mégis vállalom a jelöltséget, ennek oka főleg az, hogy kötelességemnek tartottam, szülővárosom érdekében állást foglalni egy nálunk nem régen megtartott képviselői beszámoló ellen; hű öre szeretnék lenni továbbá városunk érdekeinek a központban és végül megválasztásom esetén egy erkölcsi kötelességet teljesíthetnék azokkal a barátaimmal és politikai elvtársaimmal szemben, a kik most akcióba léptek, követhetném engem hívó szavukat és támogatnám őket most igazán honmentő törekvésükben.

* * *

Hive vagyok a szabadelvű demokraciának, a hitfelekezeti, társadalmi és a polgári jogegyenlőségnek. Óhajtom a katolikus autonómiát ép úgy, mint az 1848. XX. t.-c. fokozatos végrehajtását, természetesen a teljesen egyenjogú izraelita polgártársainkra való kiterjesztéssel.

Szükségesnek tartom, hogy a köztisztviselők szolgálati viszonyai, tehát az állam különböző gazdasági ágainál, az állami üzemeknél alkalmazott tisztviselők szolgálati viszonyai is és a fegyelmi eljárás törvényileg szabályoztassanak.

Szükségesnek tartom, hogy ott, a hol még kell, a tisztviselőknek, a lelkeseknek és a tanítóknak fizetései a jogegyenlőség alapján és felekezeti különbség nélkül, kiegészítessenek és rendeztessenek.

A honpolgárok egyesülési és gyűlekezési joga ne a rendőrhatalóságok önkénye, de törvény által szabályoztassék.

Barátja vagyok a munkásszervezeteknek, mert ezek hivatják arra, hogy a munkásoknak minden igaz érdekét felkarolják és megóvják.

Az ipartörvény sok tekintetben módosításra szorul.

Az új adótörvényeket nem tartom igazságosoknak, mert tulságosan kedveznek a földbirtokos osztálynak és aránytalanul megterhelik az iparosokat, kereskedőket, orvosokat, az ügyvédeket és a tisztviselőket. Véleményem szerint addig egyáltalán szó sem lehet egy helyes adórendszerrel, amíg az nem számol azokkal a nagy különbségekkel, amelyek a községi és a hitfelekezeti adóterhekre nézve helyenként fennállanak.

Mint városi polgár a fősulyt a vidéki városok fejlesztésére és arra fektetem, hogy teremteni kell mindenütt egy független és vagyonos polgárságot.

* * *

Szinte lehetetlen, hogy ne térjek ki ez alkalommal az 1903. év óta lefolyt politikai eseményekre, legalább a fontosabbakra.

A magyar nemzetten erőt vett egy ép oly természetes, mint hazafias érzelem: a függetlenség utáni vágy.

Ez a vágy nem szült határozatlan kifejezett törekvéseket és nem tüzte ki világosan a küzdelem végcélját közjogi téren. Sőt mindezeket állandóan

meglehetősen homály borította. Ennek következtében előre láttam a közjogi küzdelem sikertelenségét, mert homályba burkolt törekvésekkel nem lehet győzni.

A támadás első sorban a közös hadsereg ellen irányult. A nemzet tulajdoni része erőlyesen követelte a magyar vezényleti és szolgálati nyelv alkalmazását. Oly erőlyel követelte ezeket, hogy belemarkolt a törvényileg biztosított alkotmányos katonai fejedelmi jogokba. És ezzel megingott alkotmányos életünk egyensulya. Mert hiszen az alkotmány lényege abban áll, hogy a nemzetet és a koronát megillető jog és hatalom egyensulya fenn-tartassék.

A katonai követelésekkel tűzbe vitték a nemzetet; ezekhez a követelésekhez való ragaszkodás volt oka annak, hogy a többség nem akart kormányzásra vállalkozni, noha erre nemcsak a kisebbségre jutott szabadelvű-párt, de a korona részéről is többször és ünnepélyesen felhivatott.

A kormányzat átvételétől való ezen vonakodás előidézte a «darabont» kormányzatot. Végre megkötötték 1906. április 9-én a bécsi paktumot, a mikor elváltatták ugyan a kormányzatot, de lemondtak a katonai követelésekről. Sőt később cserben hagyták Andrassy Gyula grófot, aki legalább a századnyelvhez ragaszkodott: cserbenhagyták azzal a cinikus kijelentéssel, hogy soha sem is bíztak a magyar vezényszó politikájában. Kijelentették, hogy nem kellenek katonai engedmények, de kell a gazdasági önállóság és kell a külön bank.

Ilyen állhatatlan eljárással nem lehet nagy nemzeti érdekeket szolgálni és előbbre vinni. Be kell ismernünk, hogy teljes meghátrálás lett a vége a közjogi téren támasztott viharoknak; visszavonulás, amely csorbát ejtett a nemzet tekintélyén és felbátorította összes belső és külső ellenségeinket arra, hogy államiségünk érdekei ellen törjenek.

Mennyivel eredményesebb volt a volt szabadelvűpárt politikája a katonai kérdésekben, kitűnik a következőkből:

Ez a párt a törvény alapjára helyezkedve elismerte a felségnek törvényileg biztosított alkotmányos katonai jogait. E mellett azonban egy bizottságot küldött ki, azzal az utasítással, dolgozzon ki egy munkálatot, amely a nemzet jogait is megóvjá. Ez megtörtént és a bizottság reform pontjaihoz a felség is hozzájárult.

Ezen reformpontok egyikében kimondatott, hogy a közös hadsereg jelvényei hazánk közjogi állásának megfelelően rendezendők és hogy előkészítendő az akkor anynyira sürgetett magyar katonai büntető perrendtartás. Ennél azonban ezerszerre fontosabb az, hogy kieszközöltették a felség beleegyezése arra, hogy a közös hadsereg összes magyar csapatainál, tehát a nemzetiségi csapatoknál is csak magyarul tudó, magyarhonos tisztek alkalmaztassanak. E végből mindenekelőtt elegendő számú magyar tiszteket kellett kiképezni és ezen cél gyors elérésére újabb 1075 állami stipendium lett törvénybe iktatva.

És kérem Önöket tisztelt Polgártársaim, ne hallgassanak azokra, akik ezt az eredményt lekicsinyelni akarják. Mert igen nagy annak nemzeti tartalma. Igaza volt Tisza István grófnak, a midőn ezeket mondta:

»Ez az a pont, a hol a nyelvkérdés kellő szabályozásának az életet mélyen átható nagy hordereje van. Ha a magyar nyelv a kiképzésben és az érintkezésben lépésről lépésre tért hódítva érvényesül, ha a magyar nyelv válik azzá az összekötő kapocsná a hadseregben is, mely e haza különböző anyanyelvű polgárainak egymással érintkezését közvetíti, ha a magyar nyelv ezen állását elismeri, ezen funkcióját propagálja a hadsereg is, ugy nem csak a magyar nyelv terjesztésének tesz lényeges szolgálatot, de a kötelékbe kerülő nem magyar ajku unjoncot olyan viszonyok közé állítja, a melyek a nemzeti magyar állam létét, érvényesülését hirdetik a közös intézmény működésében is. *Ha nem a látszatot, de a dolgok mélyét átalakító élő valóságot kívánjuk szolgálni, ugy a fősulyt a nyelvkérdés ezen vonat-*

Közására kell helyeznünk. Az életre való kihatásban messze túlszárnyalja a vezény és szolgálati nyelv kérdését, hogy a kiképzés s a legénységgel való érintkezés nyelve az összes magyar csapatokban magyar legyen.*

És tisztelt Polgártársaim, Tisza grótnak ez a nézete nem optimizmus, mert ugyanazt vallják a gyakorlatban működő katonatisztek is, a midőn ezt mondják: a magyar századnyelv, vagy ezrednyelv ott van, ahol magyar a százados, vagy az ezredes. A kié a föld, azé az ország. Ha magyar tisztí karunk van, akkor magyar hadseregünk is van.

Ezzel felelek azoknak, a kik azzal vádolják a nemzeti munkapártot és annak kormányát, hogy politikánk a lemondás politikája. Mert a koalíció lemondott, de mink nem akarunk lemondani a katonai reformokról. Mink a kilences bizottság pontjainak megvalósítására fogunk törekedni. Jelszavunk lesz a közöshadsereg magyar részének, vagyis az egész hadsereg közel fele-részének a birtokba vétele a meghódítása, a végből, hogy azt magyarra tehesük.

Ennek egyedüli módja abban áll, hogy adjon a magyar társadalom ele-gendő számú magyar ifjakat, magyar tiszteket a hadseregnek.

* * *

A homályba burkolt közjogi törekvéseknél határozottabban nyilvánult meg a nemzet függetlenségi vágya a gazdasági kérdésekben. Követelte a külön vámterületet és a külön bankot, a mikhez való kétségtelen jogainkat a törvény elismeri és biztosítja.

Sajátságos azonban, hogy ugyanakkor kötelezettséget vállalt a koalíció a közös vámterületnek újabb tíz évre való fenntartására.

Megengedhető-e tehát, hogy a nemzetet izgassák a közös vagy a külön vámterület kérdésével? Hiszen ez a kérdés csak 7 év múlva lesz aktuális. És tudhatja-e azt valaki ma, hogy milyenek lesznek a világi piac konjunkturái 7 év múlva?

Egy azonban már ma bizonyos: az, hogy 7 év múlva csak az esetben lesz a magyar vámsorompó felállítható, ha a rendelkezésünkre álló rövid időt megfeszített produktív munkára fogjuk fölhasználni.

Nézetem szerint előkészítendő az önálló vámterület. Az előkészítés módja, miként említém, abban áll, hogy fel kell használni a drága időt és fokozni kell az ország erejét kitarító és megfeszített munkával.

Nézetem szerint a gazdasági függetlenség megnyugtatón ezt a szabad-ságra és függetlenségre törő nemzetet, serkentőleg hatna a produktív nemzeti munkára és hatalmas tényezője lenne a hazai ipar fellendülésének.

Az önálló vámterület kérdése nem Bécsben fog eldöntetni, de azon fog megfordulni, vajjon a földbirtokosok osztálya meghozza-e a hazafias áldozatot az ország iparfejlesztése javára? Mert el ne felejtjük, hogy a nemzeti jövedelem $\frac{2}{3}$ -ad részét a mező- és erdőgazdaság adják; ezeknek pedig határozottan érdekükben áll és 7 év múlva is érdekükben fog állani a közös vámterület fenntartása.

A közös vámterület biztosítása után felvetették a bankkérdést, a melyhez a Juth-csoport, mint a függetlenségi program még fel nem adott, utolsó pontjához górcsően ragaszkodott. Ezzel teljesen felborult a koalíziós rend és az ország ismét ex-lex-be került.

Önök tudják tisztelt Polgártársaim, hogy a bank ügyét sem kezelték a meggyőződés erejével. Mindenki tudta, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök és kezdetben Kossuth Ferenc is a közös bank mellett foglalt állást. Apponyi Albert gróf azt mondta, hogy nemzeti csapás volna most a külön bank felállításá. A korona tanácsában négy magyar miniszter a közös bank mellett, kettő a külön bank mellett foglalt állást. Lehet-e azon csodálkozni hogy a felség a többség véleményét fogadta el?

Én a közös bank fenntartását főleg a külön vámterület mielőbbi elő-készítése érdekében tartom szükségesnek. Mert nem szenved kétséget, hogy mennél olcsóbb hitel áll közgazdaságunk rendelkezésére, annál előbb érhet-jük el gazdasági függetlenségünket.

* * *

Az általános választójog nálunk, — hol az ország egy negyedrésze még analfabéta, — csak fokozatosan honosítható meg. Sürgős azonban a választó-jognak főleg az értelmes ipari munkásokra való kiterjesztése. Gondosan kell ügyelnünk arra, hogy a nemzeti állam egysége ne veszélyeztessék és hogy az értelmiség vezető szerepe és döntő befolyása biztosíttassék.

* * *

A képviselőház színvonalát ijesztő mértékben sülyed fokról-fokra a poli-tikai anarchia posványára felé. Ma, a mikor könyvek és tentatúrák dobáltatnak a miniszterek fejeihez, valóban elszorult szívvel gondolok vissza par-lamenti életünk azon klaszszikus korára, a mikor a Ház egyik elnöke a jó öreg Szentiványi álmatlanul, töltött el egy éjszakát, mert bántotta az, hogy kénytelen volt egy ellenzéki szónokot rendreutasítani. Az országgyűlés fő-feladata lesz ennek az országnak a szabadságát alkotmányos, törvényes rendjét megmenteni és biztosítani.

Tisztelt Polgártársaim! Ebben a hazafias törekvésben kell hogy egye-süljünk, kell, hogy összefogjunk mindnyájan pártkülönbség nélkül.

Összefoghatunk annál inkább, mert ma már megszűnt a 48 és 67 kö-zötti különbség.

Megszűnt az által, hogy az 1906. évi országgyűlést megnyitó trónbe-szédre adott koalíziós feliratban már nyomát sem találjuk a külön magyar hadsereg követelésének. Pedig ez a követelés volt 1867—1906. évig alapja és sarkköve a közjogi ellenzék függetlenségi programjának. Megszűnt az által, hogy a függetlenségi párt 67-es alapon tényleg részt vett az ország kormányzatában. És megszűnt az által, hogy ma már az egész nemzet 67-es alapon törekszik függetlenségi jogainak megvalósítására. Ennek az általános meggyőződésnek adott kifejezést nem régen Mezőssy Béla, a függetlenségi párt volt államtitkára is, a midőn a napokban szomszédságunkban, Besztercze-bányán tartott beszédében ezt mondta:

»A 67-es törvények nem gátolják nemzeti függetlenségünket, sőt előse-gítik azt.«

És tisztelt Polgártársaim! Ha megvizsgáljuk az összes ellenzéki pártok programjait nem találunk azokban egyetlen egy pontot sem, mely a köz-jogi alap megváltoztatását követelné.

Megint csak igaza volt tehát Tisza grótnak, a ki abban az időben, a mikor legjobban tomboltak a politikai viharok, arra kérte a nemzetet, hogy »helyre kell állítani a 67-es kiegyezést és ezen az alapon kell folytatni az építés, az erőgyűjtés munkáját. Mert ez az a tér, a melyen nemzet és király félreértés, hátsó-gondolat, keserűség és megalázás nélkül újból találkozo-hatnak.«

Felkérem tehát Önöket tisztelt Polgártársaim: fogjunk össze párt kü-lömbőség nélkül, biztosítsuk a parlament munkaképességét és állítsuk helyre annak tekintélyét. Munkáljuk a jelent egyesült erővel egy szebb jövő elő-készítése végett.

* * *

Áttérve városunk érdekeire, beismerjük mindnyájan, hogy azoknak megóvása, bányaszatunknak, közintézményeinknek fenntartása, megtartása és fejlesztése tekintetben a nemzet áldozatkészségére vagyunk utalva.

De sok függ és sokat várunk a végrehajtó hatalom, vagyis a kormány jóindulatától is.

Ezt a jóindulatot ápolnunk kell, hogy az számunkra továbbra is fenntartassék.

Magától értetődik, hogy a kormánytól sokban függő helyzetünk nem lehet akadály polgártársaim szabad gondolkozásának, a bíráló szabadsá-gának és a politikai jogok szabad gyakorlásának. De annyiban talán mégis irányíthatja magunktartását, hogy az alig megalakult új kormányának a bizal-mat előlegezzük hazafias törekvéseivel.

A legnagyobb helyi érdekünk a bányászati. — Annak fenntartása érde-kében mindent el kell követnünk. Támogassa a városi hatóság, támogassa minden egyes városi polgár bányászteinket, az altiszteket és a bányamun-kásokat nehéz hivatásuk teljesítésében. A bányászoknak érezniük kell, hogy minden igyekezetüket, minden lépésüket a mi osztatlan elismerésünk, ragasz-kodásunk és reménykedésünk kíséri. A bányászati és kohászati altisztek azon kívánságát, hogy fizetésük az állami szén- és vasműveknél alkalma-zott altisztekével egyenlővé tétessék, ugyszinte, — a bányamunkások azon óhaját, hogy a nehéz munkára való tekintettel már 35 szolgálati év után nyugbereztesse, igazságosnak és méltányosnak tartom és kéréseiket szí-vesen fogom az illetékes helyen közvetíteni és a magam kérésével együtt tölem lehetőleg támogatni.

Selmecbánya egy ősi kulturfészek. Évszázadok előtt a bányászok tették azzá. Úgy a történelmi fejlődés, mint maga a természet egyaránt arra pre-desztinálják szülővárosomat, hogy egy virágzó iskola-várossá váljék. — Öröm-mel látjuk a bányászati és erdészeti főiskolának nagymérvű fejlődését és hálás szívvel mondunk a kormányának köszönetet az újabb beruházási tőkékért is.

Hatalmas támogatásban részesíti a kormány két középiskolánkat is és még nagyobb támogatásra számítva jelentős alkotásokat tervezünk a közel jövő számára. Nagyon örülök, hogy a kir. kath. nagygyimnázium elnyerte kiegészítését és kérdés nélkül mondhatom, hogy ez ügyben annak idején én is sokat fáradoztam és megmozgattam a befolyással bíró összes hivatalos és nem hivatalos tényezőket. A teljes sikertől azonban még távol állunk, mert még nagyon sok a teendő, a miknek szorgalmazására a legnagyobb készséggel felajánlom közreműködésemet.

Tudom, hogy tisztelt Polgártársaim nagy reményeket fűznek a sel-mecbánya—németi vasút létesítéséhez. Kötelességemnek ismerném ezt az ügyet is a legnagyobb buzgósággal szolgálni.

Minden helyi közérdek, ipar, kereskedelem és egyéb vállalat előmozdi-tására felajánlom szolgálatkészégemet. Különösen örvendének, ha az ing-és fehérenemű-gyárnak, ennek a selmecbányai polgárok által létesített fiatal vállalatnak tehetnék hasznos szolgáltatásokat.

Selmecbányán, 1910. évi május hó 9-én.

Tisztelettel

Heincz Hugó.